

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po posti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLV.

V Ljubljani, 25. listopada, 1892.

List 48.

Nadškofje in škofje avstrijski

vsem vernikom svojih škofij

mir, pozdrav in blagoslov v Jezusa Kristusu, Gospodu našem.

Predragi v Gospodu!

Živo zaželeni dogodek podaje nam priliko, da Vam moremo z novega skupno govoriti: petdeseta obletnica škofovskega posvečevanja.

Ta škofovski jubilej se pa nima slaviti le v jedni škofiji, ne le v jedni deželi, marveč povsodi kot družinska slavnost katoliške cerkve; ker božja previdnost je tistega, ki je postal dné 19. februarja l. 1843 naslednik apostolov, izvolila med tem še za višje mesto: za naslednika sv. Petra, za prvaka apostolov. Škofovska petdesetletnica je, katero slavimo; slavimo jo pa zato, ker je ta, kateremu velja naša radost, naš papež. Praznično veselje prešinja svetovno cerkev, ker gré se za proslavljanje našega sv. Očeta.

Kristus je ustanovil papežko oblast; ustanovil je škofovsko oblast; a tako, da je sternal obe za vse čase v jedno in isto poslanstvo Kristusovo.

Od svetih apostolov prav do nas, Vaših dušnih pastirjev, opravljali so prav mnogi drug za drugim škofovsko službo. A vsi spredniki spojeni so s svojimi nastopniki s tem, da so le-ti pravi in postavní njihovi nasledniki in da so navezani, kakor nekdaž oni, na jedno in isto središče svete cerkve, na papeža. Mnogoštevilni so tudi naši sobratje v škofovski službi, ki namreč dandanes vladajo čredo Kristusovo. Toda vsi so v jednaki meri dolžni poslušati naslednika sv. Petra in so mu v pokorščini vdani, in zato tudi vsi med seboj zvezani.

Ob uri presveti, pri zadnji večerji, ko se je poslovil božji Izveličar od apostolov, molil je v višje-pastirski molitvi za-nje: „Oče, ohrani jih v svojem imenu..., da bodo eno, kakor mi“¹⁾. Skoraj devetnajststoletna zgodovina apostolske službe ali rimsko-katoliške hierarhije stoji pred nami kot očitna priča, da je bila ta molitev uslišana. In dasi je v

sedanjem času človeška družba raztergana in razcepljena na mnogo strani; dasi preti strah in sovraštvo edinosti in miru; in dasi razdvaja zavist in sovraštvo stanove in rodove, narode in države: vendar nas tem prežalostnim prikaznim nasproti napolnjuje s toliko večjo tolažbo edinstvo v veri, pokorščini in ljubezni, ki v kraljestvu Kristusovem veže učečo in slušajočo cerkev; ki edini vernike z duhovniki in škofi; vernike, duhovnike in škofo s papežem.

Škofovska petdesetletnica našega sv. Očeta je dobro došla prilika, da z novega pred celim svetom spoznavamo in v dejanji pokažemo katoliško edinstvo. Zato bodi vsebina našega skupnega pastirskega pisma do Vas edinstvo, za katero je Kristus molil in v katero je sam spojil škofovsko in papežko oblast, ko je uredil apostolsko službo.

Kristus je prišel, da je bil učenik in odrešenik vseh ljudi. Njegovo razodenje in njegova milost ne izključuje nikogar, podarjena je vsem. Toda le malo jih je, ki so čuli njegove besede, ko bi ga imeli vendar vsi slušati. Kaj kmalu je zapustil zemljo, in vendar hoče biti Izveličar vseh ljudi, in vsem velja postava: „V nikomur drugem ni zveličanja.“¹⁾ Ko se tedaj verne k svojemu očetu, kaj naj postane z njegovim naukom, kaj z njegovo milostjo? Nauk in milost njegova naj se razširi med vse narode; naj traja do konca sveta; naj kljubuje vsem preganjanjem; naj preživi vse, kar je zemeljsko. A kdo more, kdo sme lotiti se naloge, nesti te nauke, deliti te milosti?

Dvanajst ubogih mož, nizkega rodú, skromne omike, loti se tega dela po ukazu Odrešenikovem. Predno je namreč Izveličar odšel, postavil in poveril je oblast, ki ga naj za vselej nadomestuje: t. j. apostolsko službo. Tej oblasti izročil je Kristus svoj nauk in svojo milost, to službo je uredil in ustanovil zato, da razširja po vsem svetu od njega ustanovljeno kraljestvo: njegovo cerkev. S pomočjo te apostolske oblasti hotel je Kristus povsodi oznanjevati svoj nauk, deliti svojo milost, vladati cerkev svojo. K vsem poslal je apostole; in vse, ki iščejo zveli-

¹⁾ Joan. 17, 11.

¹⁾ Act. 4, 12.

čanja, navezal je sam na to apostolsko oblast. Zato jo obdaja z božjo visokostjo, dá ji svojo lastno veljavo, obljubi ji svojo vedno pomoč. Kakor je poslan Kristus od Očeta, tako so oblastniki apostolske službe poslani od Kristusa; kakor je Kristus srednik med Bogom in grešnim človeštvom, tako so nositelji apostolske oblasti posredniki med Kristusom in med človeštvom, odrešenim po njem.

I.

Sveti evangelij nam pripoveduje, s koliko skerbjo je naš Gospod pripravljaj apostolsko oblast; kako jo je pred svojim vnebohodom slovesno ustanovil in zlasti njeno edinost obljubil in zasnoval.

Velike množice ljudstva so sule k Jezusu, iskale so ga in spremljale po njegovih potovanjih. Mnogi so prišli, pa so ga zopet zapustili. Nekateri so prišli, so mu sledili in mu ostali zvesti. Ti postali so njegovi učenci. Nekateri pa si je sam izbral in jih poklical. To so dvanajsteri apostoli.

Dasi so mu sledili radovoljno in nemudoma¹⁾ spominjal je vendar Gospod večkrat na to, da prihaja izvolitev in poklic od njega²⁾. Sam jih je opominjal in podučeval. Trume so mu sledile in ga zvesto poslušale, toda tem odbranim učencem skazuje posebno pozornost. Pomaga jim, da ga lažje razumevajo; njim da spoznavati „skrivnosti kraljestva božjega“³⁾.

Kmalu napočil je dan, ko so se nameni Gospodovi jasneje pokazali. Te dvanajstere izbral si je za svoje apostole.⁴⁾ — Ničesar še ni povedal o bodočih pravicah in dolžnostih in nalogah apostolske oblasti. V svoji skerbni ljubezni jih ne začne vpeljevati v apostolsko službo s tem, kar je težko in silno, da bi človeka potlačilo, ampak s tem, kar je lahko in prijetno. Določil je, naj dvanajsteri ostanejo pri njem in da bi jih pošiljal pridigovat.⁵⁾ Hotel jih je imeti v svoji milostipolni bližini, da bi jih polagoma tako vzgojil, da bi mogli mesto njega opravljati sveto službo. Z malimi početki, v tesnih mejah naj bi začeli, pozneje pa bi morali razširiti svojo delavnost po celem svetu. Prav tesno in priserčno združuje Izveličar apostole sam s seboj, s svojo osebo in svojim delom. O sebi je rekel: „Jaz sem luč sveta“⁶⁾, ali: „Dokler sem na svetu, sem luč sveta“⁷⁾; apostolom je govoril: „Vi ste luč sveta“⁸⁾. Večkrat je zaterjeval apostolom: „Kdor vas zaničuje, mene zaničuje.“ Kdor vas vsprejme, mene vsprejme.“ „Kdor vas posluša, mene posluša.“⁹⁾

Preljubi v Gospodu! Ne moremo se dalje muditi pri mnogoštevilnih dokazih ljubezni in dobrote, s katerimi je vzgajal naš Gospod apostole za njihov prihodnji poklic. Spominjajmo se le tega, kako je Kristus prav za prav postavil apostolsko oblast in pri tem zlasti zagotovil in uredil njeno edinost.

II.

„Kristus je ljubil cerkev,“ pravi nam sv. Pavel¹⁰⁾ Isto pravi nam tudi vsak sveti križ; ker za svojo cerkev šel je Kristus v smert. Isto nam pravi vsaka hiša božja in ondi pred vsem pričujočnost Jezusova

v najsvetejšem zakramentu. Da, vse, kar je Kristus storil in terpel, storil in terpel je za svojo cerkev.

Kako vzvišen moral je tedaj biti trenotek, ko je naš Gospod in Izveličar prvič govoril o tej ljubezni svojega serca.¹¹⁾ Bilo je pri Cezareji Filipovi. Tu vprašal je svoje učence, kaj pravijo ljudje o njem, in za koga ga oni sami imajo. Peter je odgovoril: „Ti si Kristus, Sin živega Boga.“

Temu neminljivemu spoznavanju pridružil je naš Izveličar neminljivo obljubo. Vzvišena podoba svete njegove neveste, cerkve katoliške, stala je pred njegovim božjim pogledom. Poveljuje jo kot preslavno zmagovalko, ki bo osramotila vse sovražne sile, bodisi tiho razjedajočo moč minljivosti, bodisi glasno bučeče preganjanje: „Peklenska vrata je ne bodo premagala.“ Ker ona ne stoji na nestanovitnih, majajočih se tleh, ampak na skali, katero je Bog postavil za podlago njene trdnosti in edinosti. Cerkve ne more premagati ne minljivost, ne kterokoli preganjanje; Bog sam derži skalo, na katero je zidana, in jo čuva.

Kakor je Kristus Gospod druge apostole sam si izvolil in poklical, tako pred vsemi Simona, sina Jonovega. Njemu dal je objednem novo ime. Kefas, ali Peter, t. j. skala naj se imenuje. Ondi v Cezareji Filipovi razodel je Gospod, kaj to ime pomeni: „Ti si Peter in na to skalo bom sozidal svojo cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala. In tebi bom dal ključ nebeškega kraljestva. Karkoli boš zavezal na zemlji, zavezano bo tudi v nebesih; in karkoli boš razvezal na zemlji, razvezano bo tudi v nebesih.“

Preljubi v Gospodu! Premislite, kako vzvišen je ta trenotek, kako pomenljive so te besede, kako neizumerno daleč sega naredba, katera je bila tu storjena. Tukaj je bila ustanovljena za vse čase edinost sv. cerkve in na to edinost postavljena njena neminljivost.

Tudi drugi apostoli in njihovi nasledniki smejo „zavezovati in razvezovati“¹²⁾; kot cerkveni oblastniki prejeli so tudi oni pravo oblast vladati cerkev; sv. Peter in njegovi nasledniki pa so prejeli s kjuči nebeškega kraljestva najvišjo moč v kraljestvu božjem. S tem postane apostolska oblast zares jednotna, papeška stolica pa temeljni in vogelni kamen vse edinosti in neminljivosti cerkvene. Bog sam prevzel je poroštvo in skerb za to nase, da se ta temeljni in vogelni kamen nikdar ne omaje in nikdar ne mine.

Doveršila pa se je ustanovitev apostolske službe po smrti Gospodovi, pred njegovim vnebohodom. Peter dobi popolnost apostolske oblasti. Od mertvih vstali Izveličar, zmagovalec sveta in greha, smerti in pekla, prikaže se apostolom in dá jim gledati in tipati zmagonosna znamenja svojih poveljanih ran. Njim, ki so bili njegovi tovariši in spremljevalci, posveti 40 dnij pred svojim vnebohodom. Kraljestvo božje je najvažnejši predmet njegovega poduka.¹³⁾ Jasneje in razločneje govori tu o velikosti, trajnosti in slavi svojega kraljestva, o pravicah in dolžnostih, o nalogah apostolske službe; pravi namreč: „Kakor je Oče mene poslal, tako jaz vas pošljem.“¹⁴⁾

Ako vprašamo, kam in čemu pošlje Izveličar svoje apostole, nam odgovarjajo njegove lastne be-

¹⁾ Math. 4. 20. Marc. 1. 18. Luk. 5. 28.

²⁾ Marc. 3. 13. Joan. 6. 71; 15. 16.

³⁾ Marc. 4. 11. Luc. 8. 10.

⁴⁾ Math. 10. 1. sequ. Marc. 3. 13. sequ. Luc. 6. 12. sequ.

⁵⁾ Marc. 3. 14.

⁶⁾ Joan. 8. 12.

⁷⁾ Joan. 9. 5.

⁸⁾ Math. 5. 14.

⁹⁾ Math. 10. 40. Luc. 10. 16. Joan. 13. 20.

¹⁰⁾ Ephes. 5. 25.

¹¹⁾ Math. 16. 13–20.

¹²⁾ Math. 18. 18.

¹³⁾ Act. 1. 3.

¹⁴⁾ Joan. 20. 21.

sede: „Pojdite in učite vse narode, in kerščujte jih“ ¹⁾, „Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsej stvari“ ²⁾, „Učite jih spolnovati vse, karkoli sem vam zapovedal“ ³⁾, „Bodete mi priče do kraja sveta“ ⁴⁾.

Oni imajo tedaj vsem ljudem oznanjevati njegovo nauk, deliti njegovo milost in zidati njegovo cerkev. Pomoč pa, katero je podelil Gospod svojim apostolom k temu delu, ki presega vse človeške moči, je sveti Duh. On jih bo učil vso resnico ⁵⁾, skrbel bo za to, da nauk Kristusov zvesto ohranijo in nezmotljivo uče ⁶⁾; ostal bo pri njih vekomaj ⁷⁾.

Konec nasl.)

Stolpje.

III.

(Dalje.)

Noč je prešla, dan pa se je približal. Verzimo tedaj od sebe dela teme, in oblecimo orožje svetlobe. (Rim. 13, 12.)

Oba pervaka apostoljska imenujeta v prvi versti „noč“ in „temni kraj“ sedanje naše življenje, ki je polno zmot, greha, teme. Kakor se na mnogih mestih svetega pisma celo življenje imenuje en dan proti večnosti, tako se tukaj poznamenuje kot noč, temen kraj, ki gre hitro naprej in se približuje dnevu Kristusovega prihoda k nam o sv. Rojstvu, v nas v presv. Rešnjem Telesu, zoper nas kot sodnik v prvič ob smertni uri in vdrugič na veliki grozni dan vesoljne sodbe. „In glej, hitro pridem, in plačilo moje z menoj, povernit vsakemu, kakor bo delo njegovo.“ (Razod. 22, 12.) Zatorej opominja sv. Peter, da na to terdno besedo preroško pazimo kakor na svetilnico, in sv. Pavel pa veli: „Verzimo od sebe dela teme in oblecimo orožje svetlobe“ (Rim. 13, 12.) Grehi sploh se prisposodablajo s temo, zato ker 1. kdor greh dela, je neveden, neveren, zaslepljen, otemnjen; 2. ker greh izvira iz hudobnega popačenega srca. Sv. oče papež Leon XIII. slavno vladajoči so obdarili z odpustki 200 dni lepo molitev sv. Tomaža Akvinskega, v kateri ta veliki cerkveni nčenik prosi, da bi Bog milostivo razgnal dvojno temo, ki nam je prirojena, namreč temo greha in temo nevednosti (duplices in quibus natus sum a me removens tenebras, peccati scilicet et ignorantiae). Saj že David poje: „Moje svetilo razsvetljuješ, Gospod! moj Bog, razjasni mojo temo“ (Ps. 17, 29.); dalje 3. so grehi dela teme, ker ljubijo temo: „Sodba je pa to, da je luč prišla na svet, ali ljudje so bolj ljubili temo nego luč, kajti njih dela so bila hudobna.“ (Jan. 3, 19.) 4. „Vsak, kdor hudo dela, sovraži luč, in ne hodi k luči, da se ne posvaré njegova dela.“ (Jan. 3, 20.) 5. Dela temé dobé plačilo v temi. Kar je sorodnega, gre skupaj. Kdor je v svojem življenju služil vojvodi teme, pride po smerti v kraljestvo teme. „Priatelj! kakó si le-sem prišel, ker nimaš svatovskega oblačila?... „Zvežite mu roke in noge in verzite ga v vnanjo temo, ondi bo jok in škripanje z zobmi. (Mat. 22, 12, 13.) Kadar te skušnjava napada, da bi vpricho vsevedočega in neskončno svetega in pravičnega Boga storil kakšno delo teme,

pazi, pazi na preroško besedo o konečni strahoviti skrajni temi, da te prešine z zveličavnim strahom. „Oblecite Gospoda Jezusa Kristusa.“ (Rim. 13, 14.) To je: prejmite, ohranite, stanovitno vzderžite milost božjo posvečujočo, ki je kakor svetlo, krasno, prelepo, dragoceno svatovsko oblačilo.

Leta 138. po Kr. je v svoji hiši v Sabini premožen kristjan Getulij zbral veliko iz laške in gerške dežele ubežnih preganjanih kristjanov. Tu jim je dajal stanovanje in hrano, pa še več je skrbel za njih dušno hrano, za temeljiti poduk v kerščanski veri. Ko rimski cesar Hadrijan zvé o tem zbirališču kristjanov, pošlje svojega namestnika Cereali-a v Sabino, da bi vse kristjane vjel ter v Rim pripeljal.

Cereal najde Getulija, ki je kot oče svojo družino zbrane vernike podučeval, ter ga osorno nagovori: Kaj niste slišali cesarske zapovedi? Getulij mirno odgovori: Da, slišali smo zapoved, toda nekóga, ki je mogočniji kot cesar, moramo še bolj zvesto poslušati. Mogočniji kot cesar Hadrijan je Sin Božji. Kdo pa je ta Sin Božji, ki ga toliko proslavljate? Kako se pozna, da je resnično Sin Božji? vpraša Cereal, in Getulij mu odgovarja: Temu, ki je mertve obujal, slepe razsvetlil, viharju in morskim valovom zapovedoval; ki je s suhimi nogami po morskí vodi hodil in častit od mertvih vstal — kaj njemu ne bomo verovali? Cereal je pazno poslušal in premišljeval te besede, in ko se izmed množice prikaže tudi njegov brat, tribun Amantin, z jako prijaznim licem, je Cereal pozabil na ukaz cesarjev. Dal se je podučiti in kmalo potem je sam papež Sikst prišel iz Rima, da ga je kerstil. Cereal pa vsklikne kakor zamaknjen med svetim opravilom: „Glej! vidim čez me priti prelepo svetlobo, svitlejšo kot solnce!“ Rajske veselje je čutil v srcu Cereal, ki je kmalo potem z Getulijem in Amantinom vred prejel svetlo krono mučeništva. Tako je prišla posvečujoča milost sv. Duha nad blaženega Cereala v vidni podobi krasne svetlobe, ki je pri svetem kerstu napolnila njegovo dušo. „Bog, kateri je rekel iz tme luči zasvetiti, sam je, kateri je zasvetil v srcih naših.“ (2 Kor. 4, 6.) „Bili ste namreč nekđaj tema, zdaj pa svetloba v Gospodu, kakor otroci svetlobe živite.“ (Efež. 5, 8.) „On, ki vas je poklical iz teme v čudovito svetlobo svojo.“ (1 Petr. 2, 9.)

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. (Kdo se boji križa?) Judje in brezverci gredó na to, da bi nazadnje kristjanom še usta zaperli in moliti prepovedali, zaterli po svoji moči znamenja kerščanstva. Dunajski okrajni svet je bil otrokom prepovedal, da ne smejo oséb presvete Trojice imenovati na glas, ako se s križem zaznamnjajo. Judovski klavec v Liesingu, ki je ob enem veroznanski učitelj kacic 20 judovskih otrok v Aitzgersdorfu, je zahteval, da naj se mu za to pripravi soba, pa tudi da naj se v nji križ zakrije. „Katol. Verinsblatt,“ ki to poroča, pristavlja opombo: „Nemara judovska mogočnost v kratkem še zahteva, da naj se odpravijo križi in kerščanska znamenja ob potih, da se semitiška gopóstva bolj bližajo svojemu idealu: „Novojeruzalemu.“ Čudo bi tudi to ne bilo, sej novi olikashi še po katoliških krajih jim dostikrat pot gladijo. V nekem čisto katoliškem mestu n. pr. so pri

¹⁾ Math. 28, 19.

²⁾ Marc. 16, 15.

³⁾ Math. 28, 20. ⁴⁾ Act. 1, 8.

⁵⁾ Joan. 16, 13.

⁶⁾ Joan. 14, 26. ⁷⁾ Joan. 14, 16.

delanji novih mostov po raznih oddelkih odpravili vse svete podobe, križe in znamenja ter jih niso nikjer ohranili ali z novimi nadomestili. Nasproti pa se pri novih stavbah spotikljive spake iz poganstva slikajo, delajo, postavljajo... Kaj se je „expungiralo“ v novi dobi tudi iz šolskih bukev in celo bukvic za otroke je tudi dobro znano.

Na Dunaju je zaradi preganjanja križa vstalo veliko gibanje, katero se tudi zdaj še ni utolažilo, ko je dunajski poglavar omenjeni šolski ukaz, okrožnico overgel, kakor piše „Vereinsblatt;“ pa tudi sicer avstrijski in drugotni časniki to stvar prefresujejo. In kakor se je na Pruskem hudobna strast ujédla, ko je Bismark s svojim počenjanjem vse predaleč segal; tako se tudi na Avstrijskem toliko bolj budí čutilo za sv. vero, kolikor hujše novo brezverstvo in lažljivo liberalstvo podkopuje spoštovanje do Cerkve in katoličanstva. Na Dunaju so poslednje dni trije veliki shodi zaporedoma protestirali proti tako imenovanemu „tihemu pokriževanju.“ Zahtevalo se je, da okrajni šolski svet naj prekliče svoj ukaz od 29. aprila 1891; da naj se tisti okrajni šolski svet razpusti, pa da naj se kerščanski otroci v šolah odločijo od nekerščanskih. „Linzer Volksblatt“ k dr. Luegerjevemu govoru in k poslednjemu stavku pristavlja opombo, da ločitev kerščanskih od nekerščanskih otrok v šoli ne zadostuje, temveč da za katoliške otroke moramo imeti katoliške šole. K temu priterjuje tudi solnograska „Kathol. Kirchenzeitung.“ ker tudi to ne gre, da bi n. pr. katoliški otroci bili s protestantskimi skupaj v šoli.

Najbolj velikansk je bil shod katoliškega šolskega društva, pri katerem je bilo nenavadno veliko stevilo vdeležencev, in prav veliko slavne gospe. Razveseljena je bila ob koncu velika družba s papeževim blagoslovom. Solnograški list sklepa: To je bilo katoliško zbirališče, veličastna demonstracija za znamenje sv. križa in za versko šolo. — Naj omenim še odgovora dr. Gauča na Hohenwartovo interpelacijo oziroma na „tiho pokriževanje.“ Zaterdil je naučni minister, da se nobena vredba ne smé dopustiti, ktera bi utegnila žaliti katoliški verski ali нравni nauk. — Dr. Lueger je nasvetoval v zbornici posebno obravnavo o tem ministrovem odgovoru; pa nasvèt ni dobil večine.

Iz Ljubljane 20. nov. († Ivan Kump.) „Naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in hvalili Očeta, ki je v nebesih“. Mat. 5. 16. Ta svetopisemski rek stavim na čelo spisa, ki velja mladenču, mladenču izglednemu, kakeršnih je malo med našo mladino. Bil je ta Ivan Kump, osmošolec na ljubljanski višji gimnaziji, ki je umerl rane smerti 12. novembra tekočega leta v 18. letu svoje dobe. Njegov oče je c. in kr. stotnik deželne brambe, mati rojena Vehovec iz Žužemberka. Ivan se je rodil v Kandiji pri Novem mestu, ter se šolal pri oo. frančiškanih in na novomeški gimnaziji. Toda batalijon deželne brambe je bil premeščen v Ljubljano in Ivan je šel s svojimi stariši. Od njegove mladosti ni dosti povedati: bil je skromen deček, vbogljiiv, tih in lepo se je razvijal duševno in telesno pod skerbni vodstvom izglednih starišev. V šesti šoli čuti nagnjenje do samostanskega življenja. Posvetuje se tedaj, goreče moli in sklene pristopiti k benediktincem bajronske kongregacije v Sekovi na Štajarskem. Prosi sprejema in dobi vgoden odgovor, da ga gotovo sprejmo, samo

naj doverši osmo šolo, ker v opatiji Sekovski bi bilo nadaljevanje gimnazijskih študij težavno. Ivan je popolnoma zadovoljen in od tega časa se resno pripravlja na samostansko življenje. Naroči si „Benedict-Stimmen“, da se globlje vtopi v redovniškega duhá, kupi si molitveno knjigo benediktinsko in z vso resnobo nastopi pot kerščanske popolnosti. Dobro vedoč, da je ta pot dolga in težavna, zapiše se v bratovščino, ki so pravi jezovi mladim ljudem zoper svet in njegovo vabljalnost. Prepričan pa, da je pogosti prejem svetih zakramentov znak poštenega katoličana in posebej sv. Obhajilo zastava večnega življenja, katero želi doseči za vsako ceno; toraj si izbere stalnega spovednika in se popolnoma izroči njegovemu vodstvu. Videl si vitkega mladenča vsako soboto po peti uri zvečer v frančiškanski cerkvi, kjer se je z veliko natančnostjo pripravljal na sv. spoved. Sv. Obhajilo pa je prejemal večinoma v Št. Peterski cerkvi, kamor je imel le par korakov. Sredi ljudstva je klečal v spodbudo vsem vernikom in molil goreče in se zahvaljeval ljubemu Jezusu za visoko obiskovanje. In tako je delal ves čas svoje bolezni.

Sicer je Ivan že v prejšnjih letih bil pogosti gost pri obhajilni mizi, vendar se je v zadnjih dveh letih kazala izredna vnema. Da bi bila njegova duša čistejša, opravi tudi natančno dolgo spoved. Na ta način se je nabralo precej bogoslužnih del; kako vse to opraviti, da bi ne terpela šola? Ivan si vé pomagati. Vsako jutro vstane ob štirih, bodisi po letu ali po zimi, potem opravlja svoje pobožnosti, dobro vedoč, da je jutranja ura za to najpripraviša, in da bi zvečer znalo kaj zastati. Potem pa ostajajo še tri ure do šolskega poduka. Skerbno se pripravlja zanj, potem pa, če le more, vsaki dan gre k sv. maši; če pa to ni mogoče, vsaj za par minut stopi mimogredé v cerkev, da pozdravi svojega Zveličarja, za kterega edino živi. Pa tudi popoldne ga najdeš v cerkvi, zlasti ob prostih dneh se rad pomudi dlje časa notri. Nikdo naj pa ne misli, da je bil Ivan enostransk, čmeren, hinavsk. Ravno narobe. Njegova pobožnost je bila odkritoserčna, on sam je ni kar nič kazal, in tudi se ni dosti opiral nánjo; natorno mu je vrela iz serca. Celó starišem njegovim je marsikaj ostalo skrito, in sedaj še-le po smerti njegovi so jeli prijatelji pripovedovati izgledne strari.

Ivan je pa skrbel tudi za to, da bi veri in čednosti pridobil svoje tovariše. Marsikteremu je ljubeznjivo govoril na serce, ga vterdil v veri, saboj privel ga k ss. zakramentom, ob kratkem: gojil je domače duhovno pastirstvo v polni meri. Zbiral je tudi za misijone in sam daroval, ker za se ni ničesar porabil, če mu je kdo kaj podaril. O počitnicah je rad potoval, navadno peš, in si skušal vterditi zdravje, ob enem pa videti mile domače kraje. Letos pa se je peljal v Sekov, kamor ga je težilo njegovo serce. Bil je sprejet prijazno, nekako domače, ker je že veljal za kandidata. Mudil se je par dni tamkej in je bil vsem jako po volji. Vterjen v svojem poklicu se je vernil skozi Prebil, Videm, Gorico domov. Šel je tudi na Toplice na Dolenjskem k g. župniku Babniku, kateri gospod je poseben prijatelj Kumpove družine. Na Toplicah je bil kaj rad in prav vesel se je spominjal dni, ki jih je preživel pri gostoljubnem g. župniku. Posebno spoštovanje je imel tudi do g. kapelana Fika.

Letošnje leto je bilo zadnje in vesel se je lotil študij. Kdo bi bil mislil, da niti ne zdela prvega

semestra. 27. oktobra gre kakor po navadi v šolo (hodil je radi zamude časa jako hitro), in za par minut v cerkev; kašelj ga posili in kri se mu vsili. Podá se takoj domov in se vleže v postelj. Mraz ga trese in kri se mu vsili redno vsakih devet ur. Vživati kar nič ne more, toraj mu zelo pešajo moči. 5. novembra ga obišče njegov spovednik in ko vidi nevaren položaj, reče: Ivan, doslej ste vi vsako saboto hodili k meni, danes pridem jaz k vam. Dajali ste v zdravih dneh lep izgled, dajte ga še v bolezní. Bolezen zdaj še ni silno nevarna; vendar če hočete, da vam sveti zakramenti pomagajo k zdravju, prejmite jih ob ranem času. Ivan je bil takoj pripravljen, spovedal se je in drugi dan, nedeljo, je prejel svete zakramente in papežev blagoslov. Čudno, ko je bil spovednik k njemu prišel, imel je ravno hudo bljuvanje kervi, ali ko je bila spoved končana, jenjala je kri in bljuvanje se ni več ponovilo v vsi bolezní. Čez teden ni bilo posebnih znamenj, le v četrtek se je shujšalo in v petek se je semtertje mešal za male trenotke. V noči na saboto je bilo jako slabo. Zjutraj še enkrat prejme sv. Obhajilo. Popoldne je šlo vidoma h koncu. Bil je popolnoma vdan v božjo voljo, rad bi bil dalje živel, a tudi umreti se ni branil. Molil je za zdravje, in se obljubil blaženemu Klemenu Hofbauerju; a gospa mati mu je vendar vsaki dan morala moliti molitev k sv. Benediktu za srečno zadnjo uro. Najbolj ga je skerbalo, kaj bo, če popolnoma ne ozdravi. Rekel je: Ah, da me le vzamejo v Sekov za cerkvenika, zadovoljen bom. Saboto popoldne pokliče očeta, ljubeznjivo ga stiska k sebi in pravi: Oče, odpustite, kar sem vas žalil. Potem pravi: „Oče, midva sva srečna. Oba sva prejela sv. Obhajilo.“ Potem vsklikne patetično: „Na sodnji dan bova skupaj stala in se nikdar več ne ločila. — Usmili se me, Bog Oče, ki me je ustvaril, Bog Sin, ki me je odrešil, Bog sv. Duh, ki me je posvetil.“ — Potem je mater prosil odpuščanja na isti način. Spovednik ga vpraša, če ima tudi njemu še kaj povedati. Odgovor je bila molitev k sv. Benediktu za srečno smert, katero je sedaj sam z veliko serčnostjo molil. Proti večeru pride g. kapelan Valentin, mu podeli še odvezo in priporoči njegovo dušo Bogu. Četrť ure pozneje je izdihnil svojo blago dušo. Njegove zadnje besede so bile: „Usmiljenje! Usmiljenje!“

V resnici tako umerje pravični. Pogreb je bil v ponedeljek 14. novembra. Vdeležba je bila velika, vsa gimnazija s profesorji vred je umerlega spremila na grobišče. Krasni venci so kinčali njegovo belo kersto; zaslužil jih je. Tako sodimo mi. Toda božje sodbe so drugačne. Rajni bi mi bil malo hvaležen za moj spis, ko bi ne priporočal njegove duše v molitev Daničinim čitateljem.

Kdor toraj bere te verste, naj vsaj eno Ave-Maria moli za večni pokoj umerlega Ivana. Bolezen in smert njegova se je sporočila v Sekov in prisla sta dva lista, v katerih P. priyor zelo obžaluje rano smert mladenča, ki se je bil vsem redovnikom v Sekovu zelo priljubil po svoji odkritoserčni pobožnosti, ponižnosti in nedolžnosti. Precej so pričeli noveno na čast sv. Benediktu in Materi Božji, toda Bog je drugače sklenil. 12. novembra obhajajo bajronci praznik vseh svetnikov benediktinskega reda, in tisti dan na večer je sklenil Ivan svoje mlado življenje. Upamo, da ga je sprejel sv. Benedikt med svoje duhovne otroke in da so ga vsi benediktinski svetniki sprejeli za svojega, dasiravno je bil v svojem življenji le po duhu benediktinec.

Slovenska mladina: Ohrani v spominu podobo rajnega Ivana. Kar je zamogel on, zakaj ne tudi ti? Okleni se sv. Cerkve, ona je najboljša mati. Kdor je zvest otrok sv. Cerkve, on srečno živi, še srečneje umerje. Mladina! Ne ravnaj se po naukih sveta; svet in njegova podoba prejde, resnica božja pa ostane vekomaj.

Čertice iz življenja slovenskega dijaka. (Svojemu prijatelju v spomin sestavil J.)

(Konec.)

K Gospodu so vrata pred vami.
In skoz nje pravični pojdejo sami.
Ps. CXVII.

Kakor so ga njegove lepe čednosti delale nenačnega človeka, tako je bil tudi v bolezní nenavaden bolnik. Sveti križec je držal neprenehoma v roki in premišljeval križanega Izveličarja. Ves vdan v voljo Božjo je terpel najhujše bolečine, a terpel jih je zase. Nikdar ni zdihoval, najmanjše tožbe ni bilo slišati iz njegovih ust. Toliko se je še okrepil, da so ga mogli prepeljati iz Ljubljane na njegov dom v Škofjo Loko. Iz novega ga je poživljalo upanje. Ne zaradi sebe, ampak zaradi starišev si je serčno želel zdravja, do zadnjega ga ni zapustilo upanje. Toda Bog ga je sklenil poklicati k sebi. Še enkrat ga je napadla bolezen z vso silo, spoznal je zdaj tudi sam, da se mu bliža naglo zadnja ura.

Prišel je dan 10. oktobra. Ta dan je obhajal svoj god. Spomnil se je vsega nedolžnega veselja, kar ga je doživel ta dan. A letos... Treba bo zapustiti, kar mu je na zemlji ljubo in drago, svoje stariše, katere je tako goreče ljubil. To je bilo zelo hudo; bridko se je zjokal in v gorkih solzah dal duška notranji bolesti. Ni se bal smerti zaradi sebe, saj je bil vedno vzgled pobožnega življenja. Premagala ga je ljubezen do starišev, ki so tako ljubeznjivo zanj skrbeli, katere bo pa moral kmalu zapustiti. Sedaj tako blizo svojemu namenu naj se vsemu odpove! S podvojeno silo ga je zadela ta misel na dan, doslej dan nadejalnega veselja, a letos dan spoznanja, kako reven je človek.

A premagal je tudi to bridkost. S pogledom na križanega Odrešenika, se je odpovedal kot pravi kristjan vsemu zemeljskemu, in mirno je zrl smerti v obraz, s pobožnim prejetjem svetih Zakramentov dobro pripravljen za pot v večnost. S prečudno poterpežljivostjo je prenašal najhujše bolečine; v goreči molitvi je iskal moči pri Kristusu. Res, pretresljiv pogled je bil to, ko je nepremakljivo ležal na postelji, s pogledom nepremično vpertim v križanega Zveličarja, čegar podobo je držal v roki. Človek bi ne vedel ali je živ, ali mrt, ako bi se mu ne bile ustnice lahko premikale v goreči molitvi. Bližala se mu je zadnja ura. Slabost ga je premagovala, a zavesti ni zgubil. Z ugasujočim pogledom se je poslovil od svojih dragih in od preč. gosp. nunskega kateheta, S. Zupana, kateri so mu brali molitve za umirajoče. Še enkrat je hotel poljubiti sveto podobo Križanega, a bil je preslab, z ustnicami je dal prosoče znamenje, g. katehet so mu jo položili na umirajoče ustnice. Vidno je slabel. Serce je bilo vedno lahneje, brez smertnega boja je mirno zaspal v Gospodu o poli desetih dopoldne 29. oktobra v 19. letu svoje starosti, in angelji so nesli čisto dušo v nebesa po plačilo. — „Sic moritur justus.“ Res lepa je smert pravičnega.

Globoko je presunil žalostni glas o njegovi smerti

vsakterega, kdor je poznal blagega pokojnika. V velikem številu so ga hodili ljudje kropiti in moliti za njegovo dušo. V ponedeljek, 31. oktobra, so mu prišli njegovi sošolci z blag. g. ravnateljem A. Senekovičem in preč. g. dr. Svetinom umerlemu poslednjo čast skazat. Popoldne je bil veličasten pogreb. Njegovi sošolci so vzdignili merliča in ga nesli iz hiše žalosti v mnogobrojnem sprevodu v mestno farno cerkev, kjer mu je loško bralno društvo zapelo ginljivo pesem; odtod pa je bil spremljen na novo pokopališče. Tam so mu dijaki po končanih molitvah zapeli še zadnjo spodbudno in tolažljivo pesem: „Nad zvezdami!“ Ko so truplo izročevali zemlji, nobeno oko ni ostalo suho.

Z njegovo smrtjo je zadela bridka zguba njegove stariše in sorodnike, součenci so zgubili blagega tovarša, in pisavec teh verstic najzvestejšega prijatelja. A ne žalujmo odveč; saj zguba je le začasna; pridobili smo pa priprošnika pri Bogu. Blagrujmo ga, saj njemu je dobro, nikar si ga ne želimo nazaj na zemeljske težave, katere je srečno premagal.

Žnjim vred se veselimo, in če bi morebiti potreboval naše priprošnje, molimo za njegovo dušo in priporočimo se mu, naj nam izprosi pri Bogu tako srečno in lepo zadnjo uro, kakor je bila njegova.

Z Dunaja. (Pogled v sedanjost.) Ozrimo se le poveršno po svetu, precej najdemo marsikaj, kar nas mora gledé na pretekla desetletja z žalostjo navdajati. Živimo namreč v dobi prostosti, svobode, in ravno ta večkrat prevelika prostost je tisti jarem pod katerim imajo toliko terpeti ljudje v vseh mogočih razmérah. Misli bi smeli, da smo vsled te obile prostosti v samem veselju, v sreči in zadovoljnosti; in vendar se godi ravno nasprotno, česar more se prepričati vsaj nekoliko bistri opazovalec. Ravno napačna potrata takozvane zlate prostosti je kriva, da postane človeštvo vedno bolj nezadovoljno in se mu sedanje počenjanje pristuduje. Dokazov za to daje nam vsakdanje življenje v obilnosti. Kakor je znano, bila je v prejšnjih časih zapoved, da naj se vsaka versta ljudi oblači po svojem stanu in po svojih razmérah; da, brez vsake postave imeli so to kot popolnoma samoumevno, in kdor se po tem ni ravnal, tega so ali zasmehovali, ali se ga ogibali kot sumljivega. In dandanes — kolika gizdavost! Kakor je znano, je komaj gospo od dekletke razločevati, pač da, letá nosi dostokrat dražja oblačila ko le ona. In ko je imenitna, bogata gospa le navadno in spodobno oblečena, ti je kaka služabnica pravi koš mode in nove šege, omamljajoči, ali povejmo kar naravnost, zoperni pogled! —

Pomislimo nadalje, koliko čisto odvečnih potreb imajo dandanes ljudje — seveda tudi mi z njimi; kako lahko, kako priprosto in z malim bi lahko živeli! Toda, ne da bi z malim, z res potrebnim se zadovoljili, napravimo si vse mogoče reči, ki morebiti kmalu nato ne vemo, kam z njim, in ko smo zapravili denar za nepotrebne reči, pa tožimo, kako so slabi časi. — Ali ni to smešno?

In dalje. Vedno se sliši stokati, tožiti, zdihovati in tarnati: denara ni! Seveda ga ni, ker so ga zapravili po najbolj nespametnih, večkrat škodljivih in celo grešnih potih. Ali se to ne vidi dan na dan? Le pogledajmo ljudi, kako dirjajo na prostor, kjer ima kak glumač razstavljati svoje vabljalnosti, kaže kake živali, podobe večkrat spotikljive, in veliko enacega; kako vse dère na tisti kraj ter zraven še posebej

denar zapravlja; denar v žepu mnoge skoraj peče; mora si dobiti duška!

Spominja me to na šaljiv dogodek v moji mladosti. Imel sem namreč — star kakih 10 lét — skoro pol metra visoko, prav staro pa lepo omarico s kakimi dvajsetimi predali; dobil sem jo bil od svojih dražih sorodnikov v dar. Nato pride neko jutro, ko ni bilo doma mojih dobrih starišev neki znanec k meni, ki je zdajci vperl oči v to kakih 30 gld. vredno omaro; jaz mu povem, da je ta omara moja lastnina. On pa mi reče: Moj ljubi Janez, ali mi prodaš to omaro? Takoj ti jo plačam. — Tej skušnjavi nisem se mogel ustavljati in v mislih štel sem že jabolka, kakoršnih sem videl zjutraj na tergu in bi si jih tako lahko kupil. In res dobil sem po storjeni pogodbi za svojo lepo izrezljano omaro cele 4 krajcarje. Berzo tekem sem na terg in si pri branjevki, občeznani po vsej Idriji, kupil osem jabolk. Začudenje mojih starišev lahko si misli vsak, ko so zvedeli o tej kupčiji; seveda oče tega niso dovolili in že drugi dan stala je omara na starem prostoru. — Ravno tako tedaj, kakor sem jaz s sprejetimi štirimi soldki urno tekem k branjevki ter skušal, kar se da hitro znebiti se svojega obilnega (?) denarja, tako pa ne skušajo dandanes le samo otroci, temveč tudi odrasli ljudje, ki bi jih morala že pamet srečati, znebiti se svojega dostikrat — zelo težko zasluženega denarja. Večkrat se ne morem načuditi, celo ostermim, ko vidim, posebno ob nedeljah, že dopoldne ljudi pijane domu se gibati. Mnogi komaj vjamejo mašo, pa brez pridige, potem pa v kerčmo! In potem se le še govori, da ni denarja med ljudmi! Toda denar bi že še bil, ako bi se prav obračal; mnogo denarja bi bilo med ljudmi, le izmeče se od mnogih nepremišljeno in mušjeglavno za prazni nič in nepotrebno. Pravijo tudi: Nekateri imajo preveč, drugi premalo ali pa čisto nič ne. Toda to ne more drugač biti. Kajti, ako brezglavci trosijo in zapravljajo bridko zasluženi si denar po veselnicah, v zanikarnih tovaršijah, za pijačo, lišp, igre, plese itd. ter ga ne vejo hraniti; mora tedaj drugim ljudem žepe napolnovati. Kdo tedaj je kriv tega, da nekteri denar neizmerno skupaj grabijo, ker ga jim zapravljivci nosijo! In taki bedaki in zapravljivci potem tožijo da ta ali ta ima toliko denara, sami pa nič ne! Ali je bilo treba vse za lišp, za veselice itd. izmetati!

(Konec nasl.)

Dva pomočka zoper kolero.

Jutranjci imajo včasih prav bistrumne misli. Iznašli so tudi osoljenko proti kolero, ki ni brez pomena in tudi ne brez koristi, namreč tako-le:

Na potu v Alepo, na Jutrovem, sreča derviš (mohamedanski menih) prav čudno pošast.

— Kedo si? jo vpraša ves prestrašen.

— Pusti me, da se vsedem na tvojo mulo, potem ti pa povem.

— Pošast z zakervavljenimi očmi se vsede na sedlo ravno pred jezdecem in nadaljuje:

— Jaz sem kolera; Alah me je poslal, da doveršim v Alepu svoje delo.

— Koliko prebivalcev misliš podaviti v mestu? vpraša derviš.

— Dvestoinšedemdeset — ne več ne manj! odverne pošast.

Tri mesce pozneje jezdi isti derviš iz mestnih vrat proti Damasku. V veliko začudenje zapazi ravno tisto pošast plavati pred seboj, kakor spomladi.

— Slabo si bila mož-beseda, ji ves razdražen zakliče. — Rekla si, da pomoriš samo 270 oseb, a v resnici jih je pomerilo 1170!

— Motiš se, odverne hladnokervno pošast, vsedši se pred njim na sedlo. — Jaz sem pomorila samo toliko ljudi, kakor sem ti povedala, drugih 900 je umerlo iz samega strahu.

Kar nam pravi ta jutrovska pravljica, ki smo jo posneli iz „Amerik. Slovenca“, to se dogaja tudi v Evropi. Iz strahu pred kolero utegne umreti marsikaj ljudi, ki jim strah bolezen nakoplje.

Domisljija je po izreku slavnega dušeslovca to, kar so pljuča za telo. Pljuča dajejo telesu svežega zraka, pa tudi smertnega strupa. — Za časa velike kolere v St. Louisu, si je mlad dijak vedno domisljeval, da ima kolero; o njej je sanjal vse noči in — jednega jutra se je zbudil bolan za pravo azijsko kolero.

Dobro sredstvo zoper kolero in kugo je tedaj neustrašenost. Čem manj se bodeš bal, tem varnej si pred okuženjem.

Ali da te strah ne bo spreletaval in stresal, imaš pa čez vse naj boljši pomoček prav blizu, namreč: Pojdi k spovednici in spovej se odkritoserčno svojih grehov in slabost, pa si dober in miren, še celo vesel, — ne boš se več bal smrti, temveč smert se bo tebe bala in bežala od tebe. O kolikrat se sliši pri bolnikih: „Zdaj pa rad umerjem, ker sem se z Bogom spravil!“ Pa se vendar velikrat ravno potlej in zato še ozdravi, ker je ss. zakramente prejel.

Zatoraj zaupaj v Božjo previdnost in dobrotljivost — ter ne boj se! Sej ti si kristjan in veš, da šibe Bog pošilja za greh; boj se tedaj greha; ali če si v grehu, spovej se ga, ter pregnal boš strah, pa lahko tudi kolero.

Razgled po svetu.

Marianhill. (Misijon. Opat Franc.) Misijon oo. Trapistov v mnogem oziru znatno napreduje. Iz Vlissingen-a v Holandiji je s sedanjim administratorjem P. Amandom zopet znatno število redovnikov in redovnic odrinilo v Kafersko zemljo v misijon.

Neka sprememba v ondotnem misijonu, ki pa nima dosti pomena, je zbudila šum po svetu. Namesto prečast. P. Franca je namreč v Mariannhillu postal administrator č. P. Amandus. Reč je ta, da pri svoji goreči naglici v napredovanju je prečast. P. Franc preziral marsikteri cerkveni predpis v vravnavi in vodbi trapiških samostanov in misijonov, kar bi v prihodnje kazilo lepemu in velikemu podjetju. Ti nedostatki so se pokazali pri veliki vizitaciji, in da se vravnajo, so P. Franca za eno leto odmaknili in na njegovem mestu bode oskerboval vse zadeve č. P. Amandus. Časniki so vsled tega marsikaj pisali in čenčali, n. pr., da Rim in generalkapitel nista zadovoljna, da bi Trapisti kak misijon vodili itd. Da pa ne bo kdo mislil, kdo vé, kako se je opat Franc papežu in generalkapitelu zameril, bodi omenjeno, da ne sv. Oče pri avdijenci, ne kardinal Ledohovsky, prefekt v Propagandi, ne generalkapitel ni nobene besedice nezadovoljnosti rekel, zakaj da so oo. Trapisti prevzeli pri Kafrih vodstvo sv. misijona, ravno

nasproti so se sv. Oče kazali neizrečeno razveseljene in so Trapistom čestitali z očetovskim vdeleženjem zaradi vspeha v Natalu.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec november (listopad).

a) Glavni namen:

Irci.

b) Posebni nameni.

26. **S. Konrad.** Švica. Katoliške učne naprave. Olavarovanje pred zapeljanjem in zanikarno družino. Poslovne zadeve.

27. **I. Nedelja v Adventu. S. Virgil.** Sveto brepenenje po Zveličarjevem prihodu. Solnograd in Koroško. Brezbožni sorodniki.

28. **S. Sosten.** Mašniki in obhajanci. Odgojne in učne naprave. Zanamerni otroci. Jetniki.

29. **S. Illuminata.** Ljutomerška školija in ondotni misijoni. Samostana „Marija Zvezda“ in „Marijin Dol.“ Duhovnije med drugoverci.

30. **S. Andrej ap.** Rimski sv. Stol in priznanje njegovih pravic. Poslane in ne še uslišane zadeve. Umerli v novembru, in ki umerjo v decembru iz bratovščin apostoljstva in Serca Jezusovega bratovščine.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Seroa.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov. Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad. in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Mati prosi za svojega sina, da bi mu Marija sprosila duhovski stan. — Neka oseba se priporoča v molitev, da srečno svoje delo skonča in svoj namen doseže. — Dva grešnika za spreobrnjenje. — Odpravljenje nekega pohujšanja na priprošnjo N. lj. Gospé, sv. Jožefa in sv. Antona Padovanskega. — Gospodičinja, da bi ji dobrotljivi Bog na priprošnjo ljube Matere Marije ohranil življenje in ji povernil ljubo zdravje. Ako ji Marija to doseže, obeta, da bo vse žive dni vsak dan pobožno molila litanije M. B. in da se zapiše v bratovščino Matere Božje Karmelske.

Listek za raznoterosti.

Presvitli cesar so darovali 800 gld. za prebivalce na Vinici, ki so bili s točo oškodovani.

Ljubljana. Zoper „grobokope časne in večne sreče slovenskega ljudstva“ (izraz Ambruške občine) neprenehoma pošiljajo naše občine najpriserčniša pisma udanosti, ljubezni, pokorščine in zvestobe do premilostnega kneza in škofa. Vse hvale vredna zvestoba našega naroda!

Bratovščina naše ljube Gospe presv. Serca. Kakor je zadnja „Danica“ poročala, se bratovščina naše ljube Gospe presv. Serca zlasti po Goriškem in Belokranjskem prav lepo razširja. — Zadnje dni so nam poslali zopet novih udov naslednji vis. čč. gg: Franc Hovar, dekan v Bovcu 166; Karol Čigon, vikar v Temnici, 148, Fran Schweiger, župnik v Radovici, 71.

To veselo poročilo sklepamo z navduševalnimi besedami č. g. Karola Čigona, kateri nam piše: „Delajmo za čast Marijino in za blagor ubogih ovčic, ki zelo potrebujejo molitve in sedanjih burnih časih, ko sv. vera toliko hira! Orbem christianorum a laqueis diaboli libera Virgo Maria!“ Torej, častiti sobratje, na delo!

Opravilo bratovščine presv. Rešnjega Telesa v uršulinski cerkvi. Prihodnji četrtek, 1. decembra, kot prvi četrtek v mesecu, bode v tukajšnji Uršulinski cerkvi sveto opravilo bratovščine presv. Rešnjega Telesa. Ena sv. maša, kakor po navadi bo ob 4ih zjutraj, ob 5ih slovenska pridiga in sv. maša z blagoslovoma, in ob 7 na 7 še ena sv. maša za žive in mertve ude bratovščine. Tudi je pri tej priliki skupno sv. obhajilo.

Avstrijski škofje so razglasili skupni pastirski list, ki napoveduje 50letnico sv. Očeta Leona XIII, odkar so postali škof. Pastirski list dokazuje in vterjuje, da je škofijstvo in papežstvo od Boga postavljeno, da budi vernike k vdanosti, ljubezni, spoštovanju in pokorščini do Kristusovih narvišjih namestnikov in do poglavarja cele sv. Cerkve, in poslednjič priporoča darove za oropanega namestnika Kristusovega. Dušni pastirji bodo pa ta list vernikom brali z lece prvo, ali če se razdeli, tudi drugo nedeljo v Adventu.

Svetoskrunstvo. Hervaški listi pripovedujejo, kako so nespametni ljudje v Zagrebu o „kerščevanji vina“ onečastili Zagreb z dvojnati bogoskrunstvom. Na prvo so brezbožno počenje zverševali v petek z mesojedjo; drugič so z grozovinsko prederznostjo „travesfirali“ in oponašali naj bolj vzvišene kerščanske molitve: očenaš, češčenamarijo in litanije vsih svetnikov. Mislili smo zmeraj, slišavši o kerščevanji vina sv. Martina dan, da je to kaka nedolžna igračka; kakor pa zdaj časniki naznanjajo, je bilo to letos pošastno in peklenško bogoskrunstvo! — Pred veliko leti so topničarji v Karlovcu pokopavali Kurenta, Pusta, in so to počenjali z nekakim sprevedom in z oponašanjem cerkvenih šeg pri pokopavanju. Tudi tu je nepremišljeno ljudstvo skupaj derlo in bilo je veliko zijalosti in smeja, kakor se zdaj zagrebški liberalni časniki s tem bahajo. Pa kaj so tisti glumači imeli od tega? Govorilo se je drugi dan po mestu, da so bili za to prederznost kaznovani, „križem vklenjeni“, ali po besedi: „krumpšlisani.“ Ljudstvo se pri takem bogoskrunstvu pohujšuje, „demoralizira“, kakor ko se po razuzdanih časnikih o najčastitljivših verskih šegah ali osebah zaničljivo piše. Zagrebško „martinovanje“ in „guščevanje“, celo v petek, tudi kaže, da tista popevka „Kume moj dragi...“ ni tako priprosto-nedolžna, kakor smo včasih mislili.

Prjedor. (Poterdilo.) Prejel sem danes resnično po g. Alfonsu Mariji od mstr. L. Jeran-a 53 gld. a. v. zbirk „Zg. Danice“ za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru v Bosni.

Prjedor, 14. nov. 1892.

Za cerkveni odsek predsednik
Viljem Reitz l. r.

Amerika je dobila novega predsednika. Izvoljen je velikrat imenovani Cleveland (eci: Klivlând). Njegov glavni nasprotnik je bil Harrison. „Amerikanski Slovenec“ je pisal par dni pred volitvijo o obeh teh možéh, in prinesel tudi njuni podobi. Grove Cleveland

je zagotavljal amerikanskemu narodu naj obširnišo osobno prostost, kolikor se strinja z mirom in redom v deželi in ne odobruje nobenih posilnih postáv, ki žalijo narodove šege in navade narodove, ako le nasprotujejo očitni pravosti, nazorom dobrih deržavljanov in občenemu blagru. Siljenje v šolo bi ne smelo omejevati očetovskih pravic in ne delati nasilja vesti. Ona vlada je slaba, ki se kaže ali nepoklicano zavetnico ali pa neopravičeno nadzornico družbinskih razmér. Take so Clevelandove ter demokratske misli. — Harrison, republikanec, prešnji predsednik, pa pravi: „Očitnih šol nismo vpeljali zato, da bi omejevali naravno pravico starišev, poiskati svojim otrokom drugih izobraževališč, da le zraven plačajo davek za občni šolski zaklad.“ Na druga vprašanja je Harrison molčal.

Podpredsednik pa bode Adlai E. Stevenson.

Serčno prosimo družbenike bratovščine Naše lj. Gospe presv. Serca in sv. Jožefa naj molijo za nekega v. č. duhovna ki je v velikih težavah, dušnih in telesnih, za zdravje.

Na jutranji straži.

Prelepo svetišče,
Molite Bogá,
Sred božje je hiše,
Ko dan se zazna.
Tu ptičice v doli
Sladko žvergolé!
Tu cvetke na polji
Se mično bliščé.
Moči milovite
Zvonovi doné,
V ležiščih poskrite
Lenuhe budé.
Vstanite, vstanite,
Vsi božji ljudjé,
Na delo hitite,
To Bog zapové!
Pred solnčnim iztokom,
Ko leni še spi,
Bog Oče otrokom
Darove deli;
Zdaj doba je sreče,
K molitvi, ratar!

Prižgane so sveče,
Okinčan altar.
Kdor moli in dela,
Na pravi je pot';
Mu duša vesela,
Brez kalnih je zmót.
K molitvi Slovenci
Na tujem domá,
Gorenjci, Dolenjci:
Pervenstvo veljá!
Pred solnčnim iztokom.
Ko leni še spi,
Bog pridnim otrokom
Darove deli.
Vsi vaši prepiri
Le smertni so jad;
Bog sloge nam v veri
Ponuja zaklad.
Aposteljna sveta,
Ciril in Metod,
Prosita Očeta,
Zedini naj rod!

Kasmov.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: V zahvalo srečno zveršenih preskušanj. Neimen. 1 gld. — Dobrotnica 20 kr. — Bl. g. nadučitelj J. Skerbinec 1 gld. 20 kr. — Ivana Poklukarjeva 2 gld. — V. č. g. župnik Alojzij Puc 15 gld. — Neim. 50 kr.

Za sv. Detinstvo Ign. Burger 50 kr. — Od sv. Križa pri Belih vodah. 3 gld. — Iz Mozirja 47 gld.

Za Marijanišče: V. č. gosp. Ivan Tomažič 4 gld. — V. č. g. Franc Jeršič 3 gld. — Gosp. Josip Brusič 3 gld.

Za cerkev sv. Jožefa: Neimenovana 10 gld. („priporočena za ljubo zdravje.“)

Za razširjanje sv. vere: Č. g. župnik Jan. Tavčar 15 gld.

Za Boskore misijone: Neimen. 10 gld.

Za dobrotne namene: Č. g. župnik Jan. Tavčar 5 gld.

Za neko mis. cerkev: Po † dijaku K. 5 gld. 20 kr.

Za odpravo Salezijanskih misijonarjev: „Na čast Marije Pomčnice“ 100 gld. — Č. g. župnik Jan. Tavčar 15 gld.